23.11.2022

HE 272/2022 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 165/2020 vp.) täydentämisestä

Hallituksen esityksessä eduskunnalle vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta (HE 165/2020 vp) ehdotettiin tupakoinnin kieltämistä suljetuissa vankiloissa kokonaisuudessaan ja avolaitosten sisätiloissa. Perustuslakivaliokunta esitti lausunnossaan 40/2020 vp valtiosääntöoikeudellisia huomautuksia, joiden perusteella tupakointia vankilan ulkotiloissa ei voida kieltää. Täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että tupakointi vankiloiden sisätiloissa kiellettäisiin, mutta vangeille ja tutkintavangeille varattaisiin mahdollisuus tupakoida ulkotiloissa. Lisäksi säädettäisiin vankien ja tutkintavankien oikeudesta tupakoinnista vieroittautumisen tukeen.

Ulkona sallittu tupakointi edellyttää valvonnan lisäämistä. Ulkona tapahtuvan tupakoinnin järjestämisestä ja valvonnasta sekä riittävän korvaushoidon toteuttamisesta aiheutuu Rikosseuraamuslaitokselle 2,65 milj. euron pysyvät vuosittaiset lisämenot. Esityksessä todetaan, että Rikosseuraamuslaitokselle aiheutuisi 2 miljoonan euron vuosittaiset kustannukset vankien tupakoinnin järjestämisestä ja valvonnasta suljetuissa vankiloissa. Tupakoinnin valvontaan ja järjestämiseen tarvittaisiin esityksen mukaan yhteensä noin 40 henkilötyövuotta, mikä tarkoittaisi 2-3 henkilötyövuotta jokaiseen suljettuun vankilaan. Tukitoimien toteuttaminen ehdotetussa, säännöksissä ja perustuslakivaliokunnan lausunnossa edellytetyssä laajuudessa aiheuttaisi esityksen mukaan Rikosseuraamuslaitokselle 650 000 euron vuotuiset kustannukset vangeille järjestettävistä tupakoinnin lopettamisen tukitoimista. Tästä 350 000 euroa kohdistuisi nikotiinikorvaustuotteiden hankintaan ja 300 000 tukitoimien järjestämiseen. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle vankiterveydenhuollon yksikölle todetaan aiheutuvan 250 000 euron vuotuiset kustannukset lopettamisen tukitoimista.

Koska laki tulisi voimaan 1.6.2023 lisämääräraha vuodelle 2023 Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenoihin on 1,546 milj. euroa ja sosiaali- ja terveysministeriön pääluokkaan 146 000 euroa.

Valtiovarainministeriö on aiemmassa lausunnossaan (31.3.2021, VN/1201/2021) todennut, että esityksessä tulisi yksilöidä tarkemmin mitoitusperusteet kustannusvaikutuksille ja arvioida sitä, miltä osin resursointitarpeet ovat katettavissa hallinnonalan sisäisin kohdennuksin ja esimerkiksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa kehittämällä.

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

puh. 0295 16001 (vaihde)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Finansministeriet
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 Statsrådet

tfn 0295 16001 (växel)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.finansministeriet.fi
FO-nummer 0245439-9